

عنوان: آسیب شناسی برنامه درسی دوره کارشناسی رشته زیست شناسی دانشگاه تعلیم و تربیت کابل و ارائه راهنمای مطلوب برنامه درسی آن

سخنران: وحیدالله عبدالرحیم ری

چکیده:

تحولات و دگرگونی‌های زیست‌فناوری، کاهش سرچشمه‌های طبیعی، واکاوی و شناسایی نیازهای میهنی و فرامرزی در رویارویی با دشواری‌ها و پرسش‌های زندگی همه‌روزه، کیفیت برنامه درسی زیست‌شناسی را آسیب‌پذیر نموده است. این پژوهش باهدف تشخیص و شناسایی چالش‌ها، کاستی‌ها و دشواری‌های برنامه درسی دوره کارشناسی رشته زیست‌شناسی در دانشگاه تعلیم و تربیت کابل و ارائه راهنمای مطلوب برنامه درسی آن انجام شد. از این‌روی جهت به دست آوردن اهداف، از پژوهش کاربردی با رویکرد کیفی از نوع اکتشافی، استفاده از روش طرح داده بنیاد و ابزار انجام مصاحبه نیمه ساختاریافته هدفمند توسط ۴۶ تن اساتید، دانشجو معلمان و دانشجویان کلاس چهارم و سوم رشته زیست‌شناسی دانشگاه تعلیم و تربیت کابل، بررسی اسناد و مشاهده تأملی اقدام شد. در واکاوی داده‌ها از رهیافت نظام‌مند اشتراوس و کوربین استفاده شده است. در نهایت نقاط آسیب‌پذیری و بستگی‌های مفهومی آن در برنامه درسی رشته زیست‌شناسی آشکار و بر پایه یافته‌ها، راهنمای مطلوب برنامه درسی آن ارائه شد. نتایج پژوهش نشان داد که از مجموع ۳۵۰ مفاهیم دریافت شده ۱۱۹ مفهوم به حیث کدهای باز ارزش یافتند. در بخش آسیب‌های برنامه درسی زیست‌شناسی ۱۵ مقوله که در چارچوب پارادایم شرایط علی دربرگیرنده (ناتوانی در ارائه خدمات آموزشی و الکترونیکی، چالش‌های اشغال فرهنگی و سیاسی، کمبود کادر مجرب، متخصص و توانمند، کمبود مواد، امکانات، وسایل درسی و آزمایشگاهی)؛ عوامل زمینه‌ای (چالش‌ها در روش‌های رایج و چالش‌ها در ارزشیابی رایج)؛ راهبردها (چالش‌ها در راهبردهای اهداف ملی برنامه درسی و چالش‌ها در فعالیت‌های عملی و مواد ساده منطقه‌ای)؛ شرایط مداخله‌گر (چالش‌ها در محتوا، کمبود مکان مناسب یادگیری، کمبود زمان در فرایند تدریس و فعالیت‌های عملی و آزمایشگاهی و چالش‌ها در فرایند ارزشیابی) و پیامدها (چالش‌های دانشجوی معلمان، آسیب‌ها در فعالیت علمی اساتید و آسیب‌های در فرایند پذیرش دانشجویان کنکور سرتاسری رشته زیست‌شناسی) و در بخش راهنمای مطلوب برنامه درسی زیست‌شناسی پنج مقوله شامل (توسعه زیست‌فناوری، توجه به نیازهای ملی و بین‌المللی، رعایت اصول تهیه محتوا، ارائه روش‌های مطلوب و ارائه ارزشیابی مطلوب) در برنامه درسی دوره کارشناسی رشته زیست‌شناسی دانشگاه تعلیم و تربیت کابل مورد شناسایی قرار گرفته است. یافته‌ها حاکی از افزایش چالش‌ها و کاهش کیفیت برنامه درسی زیست‌شناسی است. بدین منظور مؤلفه‌های تجدید، بازنگری و اصلاح اهداف و محتوای زیست‌شناسی، تجهیز آزمایشگاه و منابع علمی، ازدیاد فعالیت‌های عملی و آزمایشگاهی و ارتقای سویه تحصیلی اساتید در اولویت پیشنهادها ارائه شده است.

واژگان کلیدی: آسیب شناسی، برنامه درسی زیست‌شناسی، دانشگاه تعلیم و تربیت کابل، راهنمای مطلوب

زمان برگزاری: روز چهارشنبه

تاریخ: ۷ تیر سال ۱۴۰۲ ساعت: ۱۲:۰۰ - ۱۴:۰۰

مکان برگزاری: دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی، اتاق ۳۱۶